

Dvě písně o tom, že nejsme sami

Základ kázání: Žalm 23

Ž 23: Hospodin jest můj pastýř, nebudu míti nedostatku. Na pastvách zelených pase mne, k vodám tichým mne přivedí. Duši mou očerstvuje, vodí mne po stezkách spravedlnosti pro jméno své. Byť mi se dostalo jíti přes údolí stínu smrti, nebuduť se báti zlého, nebo ty se mnou jsi; prut tvůj a hůl tvá, toť mne potěšuje.

Strojíš stůl před obličejem mým naproti mým nepřátelům, pomazuješ olejem hlavy mé, kalich můj naléváš, až oplývá. Nadto i dobrota a milosrdenství následovati mne budou po všechny dny života mého, a přebývati budu v domě Hospodinově za dlouhé časy.

Hospodin je můj pastýř, praví známý žalm. A jedno z evangelií ten příměr použije, když vypráví Ježíšův příběh, a dodá, že Ježíš je opravdu dobrý pastýř. I my nepastýři si asi dovedeme zhruba představit, co ta práce obnáší. Dobrý pastýř by měl jít před stádem, musí je chránit a hledat místa, kde ovce budou mít, co potřebují. Stádo moc neví, kudy povede další cesta, ale tuší, že se nemusí bát, neboť pastýřovi důvěřuje. Ovšem v žalmu ani v evangeliu nejde tolik o samotnou pracovní náplň, ale o vztah - o ten vztah, co má dobrý pastýř k ovečkám, které má na starosti. Tak nějak je to s Božím vztahem k nám.

Když se totiž řekne "bůh", lidem se vybaví opravdu ledacos, od dědečka na obláčku přes nebeského režiséra třeba až po nějakou vznešenou bytost, která přebývá někde daleko v nebeské říši. Jenže s pohádkovým dědečkem na obláčku ani s nebeským jízdňím řádem v životě moc nepořídíte a vzdálená vznešená bytost se s vašimi strastmi špinit nebude.

Bible však hovoří o Bohu úplně jinak: Bůh má k nám lidem stejný vztah jako dobrý pastýř k ovečkám. Nejenže ho zajímáme,

dokonce je tu s námi a doprovází nás na cestě životem. A když je třeba, jde i před námi a prošlapává cestu. Ovce, které se ztratily nebo už prostě nemůžou, zažívají, že je tenhle pastýř dokonce nese.

Život však obnáší i šmouhy a vady na kráse. Na světě nejsou jen ovce a pastýř a skvělé pastviny, ale taky šelmy a všelijaká nebezpečí. Ze setkání s nimi, s koronavirem třeba, nic dobrého nekouká. Žije se nám dnes dobře, Hospodin nám prostírá stůl víc, než potřebujeme, a činí tak přímo před zraky našich nepřátel, praví se ve starém žalmu - z čehož ovšem plyne, že protivníci a nepřátelé ze světa nezmizeli, jsou tu a někdy z nich jde strach.

Když si zalistujete Bibli, narazíte na postavy, které tváří v tvář svým protivníkům osvědčily značnou odvahu, i když to bylo riskantní. Aspoň tři z nich připomenu: David stál proti Goliášovi, Ester proti lidem, kteří chystali genocidu, Daniel proti mocným, kteří odpor trestali smrtí. Nevím, jestli se ti tři v tu chvíli báli, a divil bych se, kdyby ne. Důvěřovali však Hospodinu a z té důvěry čerpali i sílu, která jim dodávala kuráž, aby se zlu postavili a třeba ho i zastavili, bude-li to možné (to se rozumí, že netušili, jak to dopadne).

Jednomu z těch tří, Davidovi, je v Bibli připsáno pár žalmů. Jeden z nich (žalm v pořadí třetí v překladu podle jedné francouzské knihy) říká zhruba tohle:

Na útěku nemám nikoho než tebe.

Zahnán do kouta, nemám kam uniknout.

Nepřátelé slaví: "Zázraky se nekonají, ten už neuteče."

Já nemám nikoho než tebe.

A to mi stačí, abych držel hlavu vzpřímenou.

Navzdory všemu. Navzdory všem.

Nemám nikoho než tebe a vím, že tu jsi.

Nasloucháš mi. A kdyby jenom to: Odpovídáš mi.
Jsou-li zázraky, tak tenhle už se děje.

Já nemám nikoho než tebe a už padám únavou.

Usnu jak pařez, a když se probudím, jsi tady,
jako tajemství, jež mi vrací síly.

Nemám nikoho než tebe

a díky tomu se tolik nebojím,
s tebou je mi, jako když slunce rozptýlí ranní mlhu.

Nemám nikoho než tebe,

tak se do toho dej: těm, co mi nadávají, zavři hubu,
skoncuji s nimi, bez nepřátel mi bude líp!

Nemám nikoho než tebe,

ty jdeš inkognito vedle mě
a přivedeš mě šťastně do cíle, i když se to nezdá.

Nemám nikoho než tebe a nejsem v tom sám,

všichni dohromady tvoříme lid víry,
lid, který je na tom jako já: nemají nic a nikoho než tebe.

Hospodin je můj pastýř. Dobrý pastýř jde před stádem, hledá mu schůdnou cestu a přitom ho chrání. Tak se o tom zpívalo ve Starém zákoně (a platí to pořád). Pak k tomu přibylo ještě něco: v Novém zákoně se Kristu Ježíši přezdívá Boží beránek, což znamená, že je jedním z našeho stáda, jako my, a přitom nám pastýřsky prošlapává cestu.

I kdyby životní cesta byla obtížná a riskantní, bude nás na ní po celou dobu provázet Boží dobrota a milosrdenství - tenhle slib jsme dostali (a Bůh sliby plní).